

Sempozyum

Symposium

KRALLARDAN EFELERE SALİHLİ SEMPOZYUMU

Türkan BAŞYİĞİT*

Öz

26-27 Nisan 2013 tarihleri arasında, Celal Bayar Üniversitesi, Salihli Kaymakamlığı ve Salihli Belediyesi'nin ortaklaşa düzenlediği "Krallardan Efelere Salihli" sempozyumu gerçekleşti. Salihli'nin edebiyatı, tarihi ve kültürü üzerine 71 özgün bildiri sunuldu. Salihli Belediyesi'nin sponsorluğu ile bildiriler kitaplaştırılarak yerel yönetimlerin desteğinin kültürel gelişime ne kadar önemli katkı sağladığına güzel bir örnektir. Benim de Demirköprü Barajının kurulması ile ilgili bir bildiri sunduğum Salihli sempozyumunun tanıtıldığı bir yazıdır.

Anahtar Kelimeler: Salihli Sempozyum, Celal Bayar Üniversitesi, Demirköprü Barajı.

"KRALLARDAN EFELERE" SALIHLI SYMPOSIUM (26-27 April 2013)

Abstract

Salihli Symposium, which has the title, as "Krallar'dan Efelere Salihli".Took place on 26-27 April 2013, there were 71 papers, presented by the academicians, from Turkey, Azerbaijan, U.S.A. All papers were about the history, literature and the culturel life of Salihli. And they were very well prepared in the scientefic the most important point was that the major of Salihli and Celal Bayar University supported the symposium. Also I have presented my paper about Demirköprü Bridge constructed in 1960.

Keywords: Salihli Symposium, Celal Bayar University, Demirköprü Bridge.

* Yrd. Doç. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, (turkan.basyigit@deu.edu.tr).

26-27 Nisan 2013 tarihleri arasında Salihli Kaymakamlığı ve Salihli Belediyesi'nin ortaklaşa düzenlediği "Krallardan Efelere Salihli" sempozyumu için Türkiye ve yurt dışından 71 araştırmacı katıldı. Celal Bayar Üniversitesi öğretim üyeleri Doç. Dr. Nurettin Gülmez, Yrd. Doç. Dr. Cengiz Çakaloğlu, Yard. Doç. Dr. Necdet Bilgi ve Mehmet Bilgi, Servet Alper Erdoğan, ve Salihli'nin yerel tarihçisi Avukat Teoman Ergül sempozyumun hayata geçirilmesinde büyük emek vermişlerdi.

Azerbaycan, Amerika gibi yurt dışı üniversitelerinden gelen akademisyenlerin yanı sıra başta Celal Bayar Üniversitesi'nden olmak üzere Dokuz Eylül, Ege, Fatih, İstanbul, Balıkesir, Mersin, Gaziosmanpaşa, Uşak, Adnan Menderes, Dumlupınar, Süleyman Demirel, İnönü, Kocaeli, Karabük Üniversiteleri'nden gelen akademisyenlerin dışında Salihli ile ilgili önemli çalışmaları olan araştırmacılarda Salihli'nin tarih ve edebiyatı üzerine çeşitli konularda iki gün iki ayrı salonda bildirimlerini sundular. Sempozyumun onur konukları ise iki önemli akademisyen Sayın Tuncer Baykara ve Sayın Enver Konukçu idi.

Sempozyumun ilk günü hem sempozyumun başlığına uygun hem de bölgenin özelliği olan Efe gösterisi ile başladı. Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı ile devam eden, program Salihli Belediye Başkanı Mustafa Uğur Okay, Kaymakam Ertan Peynircioğlu, Manisa Valisi Halil İbrahim Daşöz, AKP Manisa Milletvekili Muzaffer Yurttaş, CHP Manisa Milletvekili Sakine Öz'ün konuşmasının ardından bildiri sunumlarına geçildi.

Açılış bildirisinde Prof. Dr. Enver Konukçu, Salihli'nin kültür hayatında Bozdağ bildirisini sundu. Prof. Tuncer Baykara, Salihli İdare birimi, en eskilerden Cumhuriyete kadar bildirisini sundu. Salihli Sempozyumunun, İlk oturumu Prof. Dr. Enver Konukçu yönetiminde başladı. Doç. Dr. Muzaffer Demir Antik Kaynaklar ışığında Lidya'nın yerüstü ve yeraltı zenginlikleri ile ilgili bilgiler verdi. Doç. Dr. Hatice Palaz Erdemir Sardes örneğinde Eskiçağ Devletlerinin yönetim merkezi seçimi ile ilgili bilgiler verdi. Doç. Dr. Cahit Telci, 15 ve 16 yüzyılda arşiv belgelerine dayanarak Sard ve çevresinde köylünün üretim ve yaşam biçimleri hakkında özgün bilgiler sundu. Kadir Adamaz ise Tahrir defterlerine göre 16. yüzyılda Adala kazası yerleşmelerini anlattı. Celal Bayar Üniversitesi Öğretim Görevlisi Şaban Çetin ise, Bir Salihli araştırmacısı İbrahim Çiçek ve eserleri hakkında bildiri sundu.

2.Oturum, Prof. Dr. Tuncer Baykara yönetiminde başladı. Doç. Dr. Hüseyin Özcan, Cemevleri'nin eğitimsel işlevleri bağlamında Salihli Cemevi ile ilgili bilgiler verdi. Ayşe İlker "Geliyik, gidiyik" gibi farklı söyleyişe sahip Salihli ağzının çekim eki özelliklerini sundu.

3.Oturum Prof. Dr. Ayşe İlker, yönetiminde, İstanbul Üniversitesi Dr. Suat Zeybek Milli Mücadelede en çok zulme uğrayan bir şehir Salihli ile ilgili bilgilendirdi. Salihli Sempozyumunun ikinci gününde, iki ayrı salonda yapılan sunumlarla devam etti.

Mersin Üniversitesinden Vedat Kanat;19 ve 20. yy'da Salihli'de Eğitim Atılımları, Prof.Şenol Çelik;20.yy'da Salihli'de boş arazilerin Kullanımı meselesi, Arizona Üniversitesinden Onur İnal; Avrupalı Seyyahların gözüyle Salihli, Azerbaycan Üniversitesinden Doç. Dr. Cavid Qasimov; Azerbaycan gezgini Hacı Zeynel Abidin Şirvani'nin Seyahatnamesinde Salihli, Tarihçi-yazar Naci Yengin; Batı Anadolu'da bir Türk Yerleşimi Akören Köyü, Adnan Menderes Üniversitesinden Dilşen İnce Erdoğan;Çok Partili geçiş döneminde Salihli, CBÜ'den Mehmet Taşkınoğlu; 1945-1950 Yılları İzmir Basınında Salihli, CBÜ'den Prof. Dr. Kenan Erdoğan ve Mustafa Çağlar edebiyatımızda Bismelename ve Sami-i Saruhani'nin Bismelenamesi ile ilgili bilgi verdi. Dokuz Eylül Üniversitesi'nden Yard. Doç. Dr. Ahmet Mehmetefendioğlu ve Cemal Necip Gürel Mülazım-ı Evvel Hasan Tahsin Efendi'nin hatıralarına göre Salihli ve çevresinde Kuvayı Milliye konusunu ele aldı. ATASE Arşiv Şube Müdürü Dr. Öğ. Albay Suat Akgül bildirisinde, Kurtuluş Savaşı'nda şehir ve sokak muharebesi nadirdir. Salihli'deki muharebe buna örnektir. Yunanlılar şehri yıkmıştır. Kemal Balıkesir'in oğlunun kaleme aldığı anılarına dayanarak, krokilerle Salihli'nin kurtuluşu gün gün anlatıldı. Benim sunumum bir baraj hikayesi, Demirköprü Barajı'nın Kurulması ile bir bölgenin nasıl değiştiğine örnek oluşturuyordu. Ayrıca DP'nin en büyük projelerinden olan barajın açılış tarihinin darbeden çok kısa bir süre önce olması ve siyasi konjonktüre ışık tutması açısından ilginçti. İbrahim İnci; 1960-1970 Salihli'nin Ekonomik durumu, İlker Bayram; Adnan Menderes İktidarı sonrası Salihli sunumlarını yaptılar.

"Milli Mücadele döneminde Salihli ile ilgili bildirimlerin olduğu oturum ise Salihli'nin Kurtuluş Savaşı Günleri'ne ışık tuttu.Yrd. Doç. Dr. Barış Metin arşiv belgelerine göre milli mücadelede Salihli'yi değerlendirdi. Suat Zeyrek, milli mücadelede en çok zulme uğrayan şehrin Salihli olduğunu belirterek, nedenlerini dile getirdi. Nimet Sert, Milli Mücadele'de Milne Hattı ve Salihli Cephesi'ni anlattı. Doç. Dr. Adem Efe Çerkez Ethem'in Salihli ve civarındaki faaliyetleri ile ilgili bazı düşünceler sundu. CBÜ'den Ceyhun Demirkollu Milli Mücadelenin askeri meclisi üyeliği seçimi ile ilgili bilgi verdi. Yrd. Doç. Dr. Hasan Türker, Salihli'de 1922 belediye meclisi üyeliği seçimlerini intihap encümeni tutanaklarına dayanarak anlatan özgün bir sunum yaptı.

Faruk Türközü Salnamelerde 1910-1930 arası Salihli Kazası,Cengiz Çakaloğlu; 1945 sonrası Salihli'de siyasal yaşam, BeralAlacı; Manisa Vilayeti Meclis-i Umumi zabıtlarında Salihli, Ersin Demirci;1935-1938 Arası İzmir Basınında Salihli, CBÜ'den Bünyamin As;Teoman Ergül'ün Yaşamı ve Salihli konulu eserleri, İstanbul Üniversitesinden Nevzat Alkan; İstanbul'da Salihlililer, Araştırmacı Necat Çetin; Mübadillerin geldikleri ve Salihli'de iskan edildikleri yerler ve idari birimleri hakkında özgün bir bildiri sundu. Nejat İra; Salihlili Nazif Evren'in hayatı, eserleri, Etnolog Alparslan Santur; Salihli Yöresi geleneksel kültür değerleri ve Araştırmacı-Yazar Mustafa Uçar; Sardes sinagogu konularını izleyenlere sundular.

CBÜ'den Yrd. Doç. Dr. Nejdet Bilgi, insan-mekan, nüfus-insan üzerinde durarak, Aydın Salnamesi, 1927 Nüfus sayımlarını da değerlendirerek, Salihli'deki nüfusun 15 binden 8 bine düştüğünü ve bunun sebepleri üzerine ilişkin bir sunum yaparak, Cumhuriyetin ilk yıllarında Salihli'yi anlattı. İsmail Oğuz, Aydın vilayeti Salnameleri'nde Salihli'yi ele aldı. Yard. Doç. Dr. Arif Kolay demiryolu yapımının bölgeye kazandırdıklarını anlattı. S

Salihli'nin kültür ve edebiyatının işlendiği oturumunda ise Bahriye Erten Salihli Şiir İkindileri'ni, Şair Atilla Er; Ahmet Otman şiirinde Salihli konusundaki görüşlerini, Müzik öğretmeni Osman Ebeperi Salihli'de yaşayan Aşık Halil Yıldız ve eserlerini anlattı. Yönetmen, Pedagog Dr, Rasim Aşın Tiyatro sanatının doğduğu topraklar ile ilgili bilgi sundu.

Dr. Şule Sevinç Kişi, arşiv belgeleriyle DP döneminde Salihli'nin ekonomik gelişmelerini Cumhuriyet arşivinden yaklaşık 20 özgün belge sunduğu bildirisinde anlattı. Doç. Dr Nurettin Gülmez Gürbüzler Kulübü(DP), Gençler Birliği(CHP) ve 5 Eylül(MHP) spor kulüpleri üzerinden Salihli'de yerel siyasetin nasıl hoş çekişmelere sahip olduğunu anlatan keyifli bir bildiri sundu.

Sempozyum boyunca Kurşunlu Kaplıcaları'nda ağırlanan akademisyenler, fikirsel anlamda ciddi birikime ulaşırken, kaplıca sularından yararlanarak sağlıkta kazandı. Sempozyumun bitiminin ardından Sardes Gezisi gerçekleşti. Akşam Belediye Başkanının ev sahipliği yaptığı yemekte akademisyenler bir arada oldular.

Salihli Sempozyumu Üniversitelerin ilçelerin kültürel gelişimine büyük bir katkı sağladığına güzel bir örnek oluştururken, hiç kuşkusuz sponsorluk konusunda yerel yönetimlerin desteğinin ne kadar önemli olduğunun ve Türkiye'nin kültürel mirasına ne kadar büyük katkı sağlayacağına güzel bir örneğini oluşturdu.

Sempozyumda iki gün boyunca uzun zamandır görmediğim akademisyen arkadaşlarımla olmak yeni bilgileri paylaşmak benim için çok güzeldi. Daha büyük gurur kaynağım ise Cemal Necip Gürel, Beral Alacı ve Özlem Taşkiran üç öğrencimin bildiriler sunmaları bir hoca için inanılmaz keyif vericiydi. Sempozyumun bir başka etkisi ise Tuncer Baykara hocamız ile tanışmam ve danışmanı olduğum öğrencim Özlem Taşkiran'ın özgün çalışması olan yüksek lisans tez savunmasına misafir hoca olarak gelmesidir. Önümüzdeki yıllarda yeniden yapılacağı ifade edilen Salihli Sempozyumunun bildirilerinin yer aldığı kitap Nurettin Gülmez'in titiz çalışmasının sonucu olarak kitaplaştırılacak ve tüm bildiriler meraklıların ilgisine sunulacaktır.